

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)
den 15 februari 1996 *

I mål C-309/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Tribunal de commerce de Lyon (Frankrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Nissan France SA,

Serda SA,

Lyon Vaise Auto SARL,

Garage Gambetta SA,

Lyon Automobiles SA

och

Jean-Luc Dupasquier du Garage Sport Auto,

Star'Terre SARL,

Aqueducs Automobiles SARL,

* Rättegångsspråk: franska.

angående ett beslut om förhandsavgörande om tolkningen av kommissionens förordning (EEG) nr 123/85 av den 12 december 1984 om tillämpningen av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT nr L 15, 1985, s. 16),

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden G. Hirsch samt domarna G.F. Mancini och F.A. Schockweiler (referent),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- svarandena vid den nationella domstolen, genom advokaten Jean-Claude Fourgoux, Paris,
- Frankrikes regering, genom Edwige Belliard, directeur adjoint, utrikesministeriets rättsavdelning, och Isabelle Latournarie, chargé de mission, samma avdelning, båda i egenskap av ombud,
- Greklands regering, genom juridiske rådgivaren Fokion Georgakopoulos, Statens rättsliga råd, och tillförordnade juristen Maria Basdeki, vid samma råd, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom Francisco Enrique González Díaz vid rättstjänsten, och nationale tjänstemannen Géraud de Bergues, förordnad vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 16 november 1995 av: sökandena vid den nationella domstolen, företrädna av advokaten Jean-Michel Reynaud, Versailles, svarandena vid den nationella domstolen, företrädna av Jean-Claude Fourgoux, Frankrikes regering, företrädd av Jean-Marc Belorgey, secrétaire des affaires étrangères, utrikesministeriets rättsavdelning, i egenskap av ombud, Greklands regering, företrädd av Fokion Georgakopoulos, samt kommissionen, företrädd av Francisco Enrique González Díaz och Guy Charrier, nationell tjänsteman med förordnande vid rättstjänsten,

och efter att den 14 december 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom dom av den 14 november 1994, inkommen till domstolen den 23 november samma år, har Tribunal de commerce de Lyon i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget ställt två frågor för förhandsavgörande angående tolkningen av kommissionens förordning (EEG) nr 123/85 av den 12 december 1984 om tillämpningen av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT nr L 15, 1985, s. 16).
- 2 Dessa frågor har uppkommit inom ramen för en tvist mellan å ena sidan företaget Nissan France, Serda, Lyon Vaise Auto, Garage Gambetta och Lyon Automobiles och Jean-Luc Dupasquier du Garage Sport Auto samt å andra sidan företagen Star"Terre och Aqueducs Automobiles avseende en talan om illojal konkurrens som de förstnämnda företagen väckt mot de sistnämnda.

- 3 Företaget Nissan France är ensam importör av motorfordon av märket Nissan i Frankrike. Företagen Serda, Lyon Vaise Auto, Garage Gambetta och Lyon Automobiles är ensamåterförsäljare av detta märke i det franska departementet Rhône. Samtliga dessa parter benämns nedan "Nissan France m. fl."

- 4 Jean-Luc Dupasquier du Garage Sport Auto och företagen Star"Terre och Aque-
ducs Automobiles (nedan kallade "Garage Sport Auto m. fl.") i samma departe-
ment har parallellimporterat nya motorfordon av märket Nissan från utlandet för
försäljning i Frankrike, utan att vara godkända av tillverkaren. Vidare har de gjort
reklam för sin försäljning av nya fordon av märket Nissan som de hade i lager.

- 5 Nissan France m. fl. anser att Garage Sport Auto m. fl. som inte ingick i motor-
fordonstillverkaren Nissans säljorganisation och som inte heller var befullmäkti-
gade mellanhänder i enlighet med artikel 3.11 i förordning nr 123/85, har gjort sig
skyldiga till illojal konkurrens med hänsyn till de officiella Nissanåterförsäljarna
och har den 22 juni 1993 väckt talan vid Tribunal de commerce de Lyon i syfte att
Garage Sport Auto m. fl. skulle förpliktas att utge skadestånd för illojal konkur-
rens samt att de skulle förbjudas att göra reklam för sin försäljning av nya fordon
av märket Nissan som de hade i lager.

- 6 Till stöd för sin talan har Nissan France m. fl. gjort gällande att deras selektiva
säljorganisation för motorfordon är förenlig med föreskrifterna i förordning
nr 123/85 och skyddas av denna. Parallellimport skulle därför endast vara möjlig
inom ramen för en särskild fullmakt som givits en enskild på villkor som anges i
kommissionens meddelande 91/C 329/06 av den 4 december 1991 avseende "klar-
görande av mellanhänders verksamhet avseende motorfordon" (EGT nr C 329, s.
20). Vidare skulle en obunden handlare inte få framstå som återförsäljare i sin
reklam.

- 7 Garage Sport Auto m. fl. anser däremot att det endast är förhållandet mellan upplåtaren av återförsäljarrätten och återförsäljaren som regleras genom förordning nr 123/85 och att den därför inte är tillämplig på dem samt att utomstående näringsidkares inblandning i dessa förhållanden säkerställer upprätthållandet av en välbalanserad konkurrens i överensstämmelse med gemenskapsrätten. På dessa villkor skulle en obunden handlare som utövar en del av sin verksamhet i egenskap av mellanhand i enlighet med gemenskapsbestämmelserna även kunna ägna sig åt parallellimport av motorfordon från andra medlemsstater.
- 8 Då Tribunal de commerce de Lyon fann att lösningen på den föreliggande tvisten var beroende av tolkningen av gemenskapsrätten förklarade den målet vilande och ställde följande frågor för förhandsavgörande till domstolen:

- ”1. Kan en näringsidkare som ägnar sig åt parallellimport samtidigt utöva verksamhet som mellanhand och återförsäljare av importerade motorfordon?
2. Vilka kriterier i gemenskapsrätten tillämpas för att skilja nya motorfordon från begagnade?

Efter hur många kilometer och efter hur lång tid från det att motorfordonet sattes i trafik anses det vara begagnat? Eller är det så att denna fråga avgörs enligt nationell rätt från fall till fall?”

Den första frågan

- 9 För att kunna ge ett ändamålsenligt svar bör den hänskjutande domstolens fråga förstås så, att den avser om förordning nr 123/85 skall tolkas på så sätt att den utgör hinder dels mot att en näringsidkare — som varken är en godkänd återför-

säljare i en bestämd motorfordonstillverkares säljorganisation eller en befullmäktigad mellanhand i enlighet med artikel 3.11 i denna förordning — ägnar sig åt parallellimport och obunden återförsäljning av nya motorfordon av detta märke, dels mot att en obunden näringsidkare samtidigt utövar verksamhet som befullmäktigad mellanhand och som icke godkänd återförsäljare av parallellimporterade motorfordon.

- 10 För att svara på denna fråga bör det inledningsvis erinras om att enligt artikel 85.1 i fördraget är avtal mellan företag som kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen inom den gemensamma marknaden i princip oförenliga med den gemensamma marknaden och förbjudna. Enligt punkt 2 i denna artikel är sådana avtal ogiltiga såvida inte bestämmelserna i punkt 1 förklarats icke tillämpliga av kommissionen i enlighet med punkt 3 i samma artikel.
- 11 Detta beslut om icke-tillämplighet kan fattas av kommissionen antingen i form av ett individuellt beslut avseende ett särskilt avtal i enlighet med rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT 1962 nr 13, s. 204), eller genom ett beslut om gruppundantag för vissa kategorier av avtal i enlighet med rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden (EGT 1965, nr 36, s. 533). Genom en sådan undantagsförordning har kommissionen lagt fast de villkor enligt vilka förbudet i artikel 85.1 inte är tillämpligt på ett avtal som emellertid i sig uppfyller villkoren för förbudet.
- 12 Förordning nr 123/85, som antogs av kommissionen på grundval av förordning nr 19/65, har till syfte att godkänna vissa försäljnings- och serviceavtal för motorfordon som annars skulle vara förbjudna.

- 13 Genom förordning nr 123/85 och på de restriktiva villkor som fastställts i denna är nämligen artikel 85.1, i enlighet med artikel 85.3, förklarad för icke tillämplig på de avtal genom vilka leverantören överlåter till en godkänd återförsäljare att inom ett angivet område främja distribution, försäljning och service av motorfordon och enligt vilka leverantören förbinder sig att inom det avtalade området leverera de varor som är föremål för avtalet endast till denne.
- 14 Från tillämpning av artikel 85.1 undantas genom denna förordning även den skyldighet som leverantören ålagt den godkände återförsäljaren att inte sälja varor som omfattas av avtalet till återförsäljare som inte ingår i säljorganisationen (artikel 3.10), såvida det inte gäller mellanhänder, det vill säga den som handlar i den slutliga konsumentens namn och å dennes vägnar och som för detta syfte erhållit en skriftlig fullmakt (artikel 3.11).
- 15 Som domstolen redan har funnit innehåller förordning nr 123/85, i egenskap av tillämpningsförordning för artikel 85.3 i fördraget, inte några tvingande föreskrifter som direkt har inverkan på giltigheten och innehållet i avtalsvillkoren eller enligt vilka avtalsparterna tvingas att anpassa innehållet i avtalet, utan den är begränsad till att ge näringsidkare som är verksamma inom motorfordonsbranschen vissa möjligheter att, trots förekomsten av vissa typer av exklusivitetsvillkor och villkor om konkurrensbegränsning i deras försäljnings- och serviceavtal, låta dessa villkor undgå förbudet i artikel 85.1 (se dom av den 18 december 1986, VAG France, 10/86, Rec. s. 4071, punkterna 12 och 16).
- 16 I detta avseende kan det påpekas att förordning nr 123/85 — i enlighet med den funktion som denna tilldelats inom ramen för tillämpningen av artikel 85 i fördraget — endast avser de avtalsmässiga förhållandena mellan leverantörerna och deras godkända återförsäljare genom att uppställa de villkor som gäller för att vissa avtal skall vara tillåtna med hänsyn till konkurrensbestämmelserna i fördraget.

- 17 Syftet med förordningen är således begränsat till att reglera innehållet i de avtal som parterna i en säljorganisation för en bestämd produkt lagenligen kan avtala om med hänsyn till bestämmelserna i fördraget enligt vilka alla konkurrensbegränsande åtgärder är förbjudna inom den gemensamma marknaden.
- 18 Härmed avgörs således endast det som parterna i ett avtal får eller inte får göra i sina förbindelser med tredje man, medan förordningen däremot inte avser att reglera tredje mans verksamhet på marknaden utanför återförsäljaravtalen.
- 19 Sålunda skulle bestämmelserna i denna undantagsförordning inte kunna få någon inverkan på tredje mans rättigheter och skyldigheter i förhållande till de avtal som träffats mellan motorfordonstillverkarna och deras ensamåterförsäljare och då inte heller på obundna grossisters rättigheter och skyldigheter.
- 20 Det framgår av det föregående att förordning nr 123/85 inte skulle kunna tolkas som ett förbud för en näringsidkare, som inte tillhör den officiella säljorganisationen för ett bestämt motorfordonsmärke och som inte har ställning som befullmäktigad mellanhand i enlighet med denna förordning, att införskaffa nya motorfordon av detta märke genom parallellimport och att utöva verksamhet som obunden återförsäljare av dessa motorfordon.
- 21 Av samma skäl utgör denna förordning inte hinder mot att en obunden näringsidkare samtidigt utövar verksamhet som befullmäktigad mellanhand i enlighet med artikel 3.11 i förordningen och som icke godkänd återförsäljare av parallellimporterade motorfordon.

- 22 Vad slutligen gäller kommissionens ovannämnda meddelande 91/C 329/06, som åberopats av sökandena vid den nationella domstolen, har detta endast till syfte att klargöra vissa begrepp som används i förordningen och skulle således inte kunna ändra den sistnämndas räckvidd.
- 23 Mot bakgrund av dessa omständigheter bör den hänskjutande domstolens fråga besvaras så, att förordning nr 123/85 bör tolkas på så sätt att den inte utgör hinder mot att en näringsidkare som varken är godkänd återförsäljare i en bestämd motorfordonstillverkares säljorganisationen eller befullmäktigad mellanhand i enlighet med artikel 3.11 i denna förordning ägnar sig åt parallellimport och obunden återförsäljning av nya fordon av detta märke. Denna förordning utgör inte heller hinder mot att en obunden näringsidkare samtidigt utövar verksamhet som befullmäktigad mellanhand och som icke godkänd återförsäljare av parallellimporterade motorfordon.

Den andra frågan

- 24 Med hänsyn till det svar som givits på den första frågan finns det inte längre anledning att pröva den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 25 De kostnader som har förorsakats den franska och den grekiska regeringen samt kommissionen, som har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

— angående de frågor som genom dom av den 14 november 1994 förts vidare av Tribunal de commerce de Lyon — följande dom:

Kommissionens förordning (EEG) nr 123/85 av den 12 december 1984 om tillämpningen av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon skall tolkas på så sätt att den inte utgör hinder mot att en näringsidkare, som varken är godkänd återförsäljare i en bestämd motorfordonstillverkares säljorganisation eller befullmäktigad mellanhand i enlighet med artikel 3.11 i denna förordning, ägnar sig åt parallellimport och obunden återförsäljning av nya fordon av detta märke. Denna förordning utgör inte heller hinder mot att en obunden näringsidkare samtidigt utövar verksamhet som befullmäktigad mellanhand och som icke godkänd återförsäljare av parallellimporterade motorfordon.

Hirsch

Mancini

Schockweiler

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 februari 1996.

R. Grass

G. Hirsch

Justitiesekreterare

Ordförande på andra avdelningen